

AVANTPROJECTE DE LLEI SOBRE
LA FILIACIÓ EXTRAMATRIMONIAL.
EDICIÓ CRÍTICA I ESTUDI
D'UN AVANTPROJECTE DE LLEI INÈDIT
DE LA COMISSIÓ JURÍDICA ASSESSORA
DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA
DURANT LA SEGONA REPÚBLICA

Jaume Ribalta i Haro
*Universitat de Lleida*¹

REBUT: 1 de juliol de 2015 - ACCEPTAT: 14 de juliol de 2015

Resum

En aquest treball es publica l'edició crítica i l'estudi jurídic de l'Avantprojecte de llei sobre filiació extramatrimonial que elaborà la Comissió Jurídica Assessoradora de la Generalitat de Catalunya durant la Segona República espanyola, del qual fins ara només es tenia una notícia succinta gràcies als escrits de Ramon Maria Roca i Sastre, que fou un dels membres de la Comissió que destacadament participà en la seva elaboració.

Paraules clau: avantprojecte de llei, filiació extramatrimonial, Comissió Jurídica Assessoradora, Generalitat de Catalunya, Segona República espanyola.

ANTEPROYECTO DE LEY SOBRE LA FILIACIÓN EXTRAMATRIMONIAL.
EDICIÓN CRÍTICA Y ESTUDIO DE UN ANTEPROYECTO DE LEY INÉDITO
DE LA COMISIÓN JURÍDICA ASESORA DE LA GENERALITAT
DE CATALUNYA DURANTE LA SEGUNDA REPÚBLICA

Resumen

En este trabajo se publica la edición crítica y el estudio jurídico del Anteproyecto de ley sobre filiació extramatrimonial elaborado por la Comissió Jurídica Assessoradora de la

1. Aquest treball s'inscriu en el projecte d'investigació «Los juristas catalanes y las formas de poder público en Cataluña: monarquías y repúblicas (siglos XII-XX)» (MEC DER 2010-21986-C02-01), dirigit pel doctor Tomàs de Montagut i Estragués.

Generalitat de Catalunya durante la Segunda República española, del que hasta la fecha solo se tenía una sucinta noticia gracias a los escritos de Ramon Maria Roca i Sastre, uno de los miembros de la Comissió que descatadamente participó en su elaboración.

Palabras clave: anteproyecto de ley, filiación extramatrimonial, Comissió Jurídica Assesora, Generalitat de Catalunya, Segunda República española.

DRAFT BILL OF LAW ON OUT-OF-WEDLOCK FILIATION.
CRITICAL EDITION AND STUDY OF AN UNPUBLISHED DRAFT BILL
OF LAW OF THE LEGAL ADVISORY COMMISSION OF THE GOVERNMENT
OF CATALONIA DURING THE SECOND SPANISH REPUBLIC

Abstract

This paper presents a critical edition and the respective legal study of the Draft Bill of Law on Out-of-Wedlock Filiation, which was prepared by the Legal Advisory Commission of the Government of Catalonia during the Second Spanish Republic. Up to now, only a succinct knowledge of this text was available through the writings of Ramon Maria Roca i Sastre, a member of the Commission who played a prominent role in its drafting.

Keywords: draft bill of law, out-of-wedlock filiation, Legal Advisory Commission, Government of Catalonia, Second Spanish Republic.

AVANT-PROJET DE LOI SUR LA FILIATION HORS MARIAGE.
ÉDITION CRITIQUE ET ANALYSE D'UN AVANT-PROJET DE LOI INÉDIT
DU COMITÉ JURIDIQUE CONSULTATIF DU GOUVERNEMENT
DE CATALOGNE SOUS LA SECONDE RÉPUBLIQUE ESPAGNOLE

Résumé

Cet article comprend l'édition critique et l'étude juridique de l'Avant-projet de loi sur la filiation hors mariage, élaboré par le Comité juridique consultatif du gouvernement catalan lors de la seconde République espagnole. Jusqu'à présent, seuls de succincts commentaires sur le texte étaient connus, grâce aux travaux de Ramon Maria Roca i Sastre, l'un des membres de ce comité qui avait largement participé à l'élaboration de cet avant-projet.

Mots-clés : avant-projet de loi, filiation hors mariage, Comité juridique consultatif, gouvernement catalan, seconde République espagnole.

El juliol de 1936 (just un mes abans de la seva dissolució), la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya va enllestir el que va ser el seu darrer avantprojecte: l'Avantprojecte de llei de filiació extramatrimonial.²

El procés de gestació d'aquest text es va apartar significativament dels viarans coneguts i, d'altra banda, planteja un dubte sobre la distribució de funcions en la Comissió que l'elaborà.

Segons l'acta de la reunió celebrada el 31 de gener de 1936 i mentre es discutia l'Avantprojecte de llei de prelación de fonts de dret civil, el vocal Francesc de Paula Maspons i Anglasesell va dir que calia regular de manera detallada la investigació de la paternitat, proposta que va rebre l'erudit suport del vocal Joan Martí i Miralles. Tot seguit, el president de la Comissió, Joan Maluquer i Viladot, va decidir encomanar als vocals Borrell, Martí i Maspons la redacció d'una ponència respecte a aquesta qüestió. En les actes de les reunions posteriors, de 6 i 27 de febrer i 13 i 20 de març de 1936, consta que aquests vocals es van reunir amb aquesta finalitat els dies 1, 4, 5, 22 i 24 de febrer i 10, 14 i 17 de març de 1936. En la reunió del 13 de març de 1936 Maspons va exposar les orientacions que havien seguit i, si no anem errats, degué presentar un text amb dotze articles, amb el títol «Reconeixement i investigació de la paternitat» i amb el nom dels tres ponents indicats, que està entre la documentació conservada.³ En aquella mateixa reunió, havia excusat la seva assistència el vocal Ramon Maria Roca i Sastre. Aquest detall és crucial perquè en la reunió del 20 de març de 1936 es va discutir el text esmentat abans i, de manera il·lustrativa, en l'acta es va fer constar que va demanar la paraula el vocal Roca i Sastre per a fer una llarga exposició doctrinal sobre la matèria. Pel que sembla, la seva intervenció va descabdellar un debat de tals dimensions que el president de la Comissió va proposar que els vocals Borrell i Roca es reunissin per a integrar posicions. En la reunió del 26 de març de 1936 Roca i Sastre va presentar i argumentar la seva proposta. En la documentació es conserven tres textos mecanografiats (original i dues còpies) amb trenta-cinc articles i amb el gens suggeridor títol «Esmenes del Sr. Roca i Sastre». Tanmateix, una de les còpies està farcida de correccions manuscrites i una de les esmenes afecta de ple el títol, que fou substituït per «Avantprojecte de llei sobre filiació extramatrimonial».⁴ A partir d'aquest

2. Elaborat per la Secció Especial Conjunta de la Comissió Jurídica Assessora, integrada pels membres següents: Joan Maluquer Viladot (president); Antoni Maria Borrell i Soler, Joan Martí i Miralles, Francesc Maspons i Anglasesell, Ramon Maria Roca Sastre (vocals ponents); Ramon d'Abadal Calderó, Rafael Closas Cendra, Ramon Coll i Rodés, Pau Font de Rubinat, Josep Maria Trias de Bes (vocals); Josep Quero i Molares, Santiago Gubern i Salisachs (secretaris tècnics).

3. Vegeu *infra* el doc. núm. 1 de l'apèndix documental.

4. Vegeu *infra* el doc. núm. 2 de l'apèndix documental (no hem transcrit les esmenes manuscrites).

moment, se succeïren diverses reunions en què es va discutir l'articulat: quatre al mes d'abril (dies 2, 16, 24 i 30), dues al mes de maig (dies 7 i 14), cinc al mes de juny (dies 4, 12, 18, 22 i 30) i dues al mes de juliol (dies 7 i 9). En la reunió del 4 de juny de 1936 el debat fou de tal intensitat que, després d'oïdes les distintes posicions, s'encarregà al secretari tècnic, Santiago Gubern i Salisachs, que proposés una nova redacció per als articles 18 i 19, els quals, després de la revisió, acabaren essent els articles 16 i 17. Aquesta proposta es conserva en la documentació amb l'anodí títol «Nova redacció dels articles 16 i 17 de l'Avantprojecte de llei sobre filiació extramatrimonial, redactats pel secretari senyor Gubern». La revisió de l'articulat es va donar per enllestida en la reunió del 9 de juliol de 1936.

Encara que sigui singular, aquest cas permet inferir una conclusió interessant sobre la gestació dels avantprojectes de lleis civils: la majoria dels avantprojectes de lleis civils —excepte els referents al problema agrari— van néixer sense un encàrrec formal del Govern i aquest cas demostra que potser l'explicació és que van anar sorgint com a lleis especials a mesura que avançava l'estudi del ja esmentat Avantprojecte de llei de prelación de fonts de dret civil.

Vist això, ja podem resoldre el dubte sobre la distribució de funcions en el si de la comissió redactora. En la portada de la versió definitiva de l'Avantprojecte, tots els vocals figuren com a «vocals ponents». Mitjançant un altre document conservat és fàcil identificar la qüestió com un error de transcripció: en l'original manuscrit de la portada, l'autor va utilitzar de manera peculiar —o, com a mínim, ambigua— les cometes per a indicar repetitivament les funcions dels membres. A causa d'aquesta ambigüitat, el mecanògraf es va confondre i va transcriure equivocadament les cometes. A més, aquesta apreciació queda confirmada i resolta positivament amb el que s'ha vist en analitzar el procés de gestació de l'Avantprojecte: sols van ésser «vocals ponents» Borrell, Martí i Maspons, i més tard s'hi incorporà *de facto* Roca.⁵

L'Avantprojecte⁶ consta de trenta-dos articles.⁷ El seu contingut està distribuït entre una disposició general i dues seccions. En la disposició general es fixa l'objectiu de la norma: regular la determinació de la filiació extramatrimonial (art. 1). Les seccions estan dedicades, respectivament, a la declaració judicial de la filiació (paterna i materna) (secció I, art. 2-18) i al reconeixement realitzat voluntàriament pel pare o la mare (secció II, art. 19-32). La característica principal i més significativa de

5. Vegeu l'enumeració completa dels membres participants *supra* n. 2.

6. Vegeu un succint apunt de part del contingut de l'Avantprojecte en un text de qui —com hem assenyalat en el text— el coneixia perfectament: Ramon Maria ROCA SASTRE, «La filiación. § 8. La investigación de la paternidad o de la maternidad ilegítimas», a Ramon Maria ROCA SASTRE, *Estudios de derecho civil especial de Cataluña*, Barcelona, Bosch, 1983, p. 41-77, esp. p. 45-46, n. 1.

7. Vegeu *infra* el doc. núm. 3 de l'apèndix documental.

l'Avantprojecte és que admet la possibilitat d'investigar judicialment la paternitat de fills nascuts fora del matrimoni (sense distingir entre els que tinguin condició de naturals i la resta d'il·legítims), a instància del mateix fill i els seus hereus, mitjançant tot tipus de proves admeses per la llei (art. 2). La simple confessió judicial es considerava insuficient si no anava acompanyada d'altres proves. En particular, la llei proposada facilitava presumpcions *iuris tantum* en afirmar que la paternitat corresponia a l'home que, durant tot o part del període de concepció, hagués viscut amb la mare en notori concubinat (art. 3); a l'home respecte del qual una altra persona tingués la possessió constant de l'estat de fill nascut fora del matrimoni (art. 4), o a l'home que, en el període legal de la concepció, hagués realitzat actes susceptibles d'ésser considerats violació, estupre o rapte (art. 5). Tanmateix, també existien límits, en part derivats del fet lògic que és impossible declarar una filiació incompatible amb una altra establerta prèviament, mentre aquesta darrera no s'impugni, o respecte de la qual no es pot determinar qui és el pare, precisament perquè la mare ha cohabitat amb distints homes durant el període de la concepció (art. 6).

L'Avantprojecte s'apartava de la regulació contenida en el Codi civil espanyol (CC), que, lluny d'admetre la investigació judicial de la paternitat o maternitat, es limitava a imposar forçosament al jutge una declaració de filiació que, en determinats supòsits, no era sinó fruit d'un acte previ de reconeixement voluntari del presumpte pare o la presumpta mare, encara que, respecte a la mare, s'imposava la declaració de maternitat sempre que es pogués provar la realitat del part i la identitat del nascut (art. 135-136 i 140-141 CC).

És cert que l'Avantprojecte seguia la tradició dels drets romà i canònic⁸ —de fet, el principi de la lliure investigació de la paternitat estava recollit en l'art. 13 del projecte d'«Apéndice de derecho catalán al Código civil» de 1930—,⁹ però l'Avantprojecte pretenia, sobretot, desenvolupar el mandat contingut en l'article 43 de la Constitució republicana de 1931,¹⁰ que no sols prohibia la discriminació

8. Guillermo María de BROCA, *Historia del derecho de Cataluña, especialmente del civil y exposición de las instituciones del derecho civil del mismo territorio en relación con el Código civil de España y la jurisprudencia*, vol. I, Barcelona, Herederos de Juan Gili, 1918, p. 590-608, esp. p. 593-604 (reedició anastàtica: Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia, 1985).

9. *Apéndice de derecho catalán al Código civil. Proyecto formulado antes de la promulgación del Código, por el eminente jurista don Manuel Durán y Bas. Revisado y completado, después de información pública, por la actual Comisión, constituida de acuerdo con el R.D. de 24 de abril de 1899*, Barcelona, Imprenta la Neotipia, 1930 (reedició anastàtica a: Antoni MIRAMBELL I ABANCÓ i Pau SALVADOR CODERCH (ed.), *Proyecto d'apèndix i materials precompileris del dret civil de Catalunya*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Justícia, 1995, p. 529-677, esp. p. 568).

10. «Constitución de la República Española (9 de diciembre de 1931)», a Jorge de ESTEBAN (ed.), *Las Constituciones de España*, Madrid, Boletín Oficial del Estado, Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2002 (or.: 1998), p. 277-308, esp. p. 288.

entre fills (fos quin fos el seu origen), sinó que també admetia la lliure investigació de la paternitat.¹¹ Els membres de la Comissió van interpretar aquest precepte constitucional en el sentit més ampli possible en admetre tot tipus de proves en la determinació de la filiació i, per tant, també les proves biològiques (que són les que poden provar amb major grau de fiabilitat la certesa del fet de la generació).¹² En l'elaboració de l'Avantprojecte i per certes semblances, cal no descartar que es tinguessin en compte algunes legislacions europees amb plantejaments avançats en la matèria; en particular, el Codi civil suís (art. 314-316 del *Code civil suisse*) i el Codi civil alemany (par. 1717 del *Bürgerliches Gesetzbuch* [BGB]).

És indubtable que l'Avantprojecte fou un intent seriós de modernitzar la determinació de la filiació extramatrimonial. Tanmateix, les circumstàncies històriques van impedir que prosperés: no fou comunicat al Govern ni aquest el va presentar com a projecte de llei al Parlament de Catalunya.

APÈNDIX DOCUMENTAL

I

Data: 13 de març de 1936

Ponència elaborada pels membres següents de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya: Antoni Maria Borrell i Soler, Joan Martí i Miralles i Francesc de Paula Maspons i Anglasesell. Fou presentada a la Comissió Jurídica Assessora en la reunió del 13 de març de 1936.

Còpia en paper carbó del mecanoscrit original. En el marge esquerre i per a indicar el seu posseïdor, hi diu, manuscrit amb llapis i en grans dimensions: «Roca».
{fol. 1}

11. Per a apreciar la importància d'aquest precepte constitucional com a base per al desenvolupament esmentat, vegeu la Sentència del Tribunal de Cassació de Catalunya de 17 de juliol de 1937, *Diari Oficial de la Generalitat de Catalunya*, núm. 130 (10 maig 1938), p. 98-101 (reedició a: Maria Encarna ROCA i TRIAS, *El dret civil català en la jurisprudència*, vol. IV, *Anys 1934-1937*, Barcelona, Universitat de Barcelona, Càtedra Duran i Bas, 1977, p. 78-82, el ponent de la qual fou Ramon Maria Roca i Sastre.

12. Sobre la importància de les proves biològiques i el tancament respecte del Codi civil en aquella època, vegeu Jesús RODRÍGUEZ PEDREIRA, *Declaración de la paternidad de los hijos extramatrimoniales: Comentario de un médico puericultor al artículo 135 del Código civil*, Madrid, Ministerio de la Gobernación, Dirección General de Sanidad, 1953.

RECONEIXEMENT I INVESTIGACIÓ DE LA PATERNITAT

Ponència dels senyors Borrell i Soler, Martí i Miralles i Maspons i Anglasesell

ARTICLE 1.¹³ No pot ésser reconegut un fill major d'edat sense el seu consentiment.

ARTICLE 2.¹⁴ El fill que no ha estat reconegut pel seu pare, té el dret d'investigar qui és, i d'obtenir el reconeixement, o la declaració judicial, de paternitat.

Si no té capacitat legal per a comparèixer en judici, l'exercici de l'acció d'investigació correspon a qui legalment pugui actuar en nom d'ell, i al Magistrat de tuteles.

Si ha mort, l'acció passa¹⁵ als seus descendents, siguin o no hereus seus, i únicament a ells.

ARTICLE 3.¹⁶ L'acció d'investigació s'ha de dirigir contra el pare i si ha mort contra els seus hereus.

ARTICLE 4.¹⁷ Llevat del cas previst al paràgraf primer de l'article 7e no pot ésser exercida l'acció d'investigació, sense autorització del Magistrat de tuteles, previ examen sumari de les proves i dictamen de dos juristes designats un per ell, i altre pel que pretén la investigació.¹⁸

Contra la seva negativa hi cabrà el recurs de reposició davant el mateix.

ARTICLE 5.¹⁹ L'acció per a reclamar la declaració de paternitat: mentres viuen el pare i el fill no prescriu; si el pare premor al fill, prescriu als quatre anys que comencen a córrer²⁰ en morir el fill abans del 21 anys²¹ o en complir-los; si el fill premor al pare, prescriu als quatre anys de la mort del fill.

ARTICLE 6.²² No podrà ésser declarada la paternitat, quan el Tribunal adquireixi el convenciment de que la concepció del fill pot ésser atribuïda a més d'una persona. {fol. 2}

Tampoc no podrà ésser-ho quan essent casada la mare al temps de la concepció, s'atribueix la paternitat a persona distinta del marit, i no ha estat abans declarada la il·legimitat²³ del fill.

ARTICLE 7.²⁴ Serà forçosament declarada la paternitat:

1° Quan hi hagi escrit indubitat del pare, en el qual faci²⁵ constar la decidida voluntat de reconèixer-la, i

13. [ARTICLE 1] Reconeixement (en el marge esquerre).
14. [ARTICLE 2] Acció d'investigació (en el marge esquerre).
15. [passa] pasa (corr.).
16. [ARTICLE 3] Contra qui (en el marge esquerre).
17. [ARTICLE 4] Autorització (en el marge esquerre).
18. [la investigació] l'investigació (corr.).
19. [ARTICLE 5] Durada de l'acció (en el marge esquerre).
20. [córrer] concórrer (corr.).
21. [21 anys] 21 (supl.) (*ad sensum*).
22. [ARTICLE 6] Declaracions prohibides (en el marge esquerre).
23. [il·legimitat] il·letimitat (supl.).
24. [ARTICLE 7] Declaracions forçoses (en el marge esquerre).
25. [faci] fassi (corr.).

2ⁿ. Quan, a judici del Tribunal, el fill hagi tingut possessió continua d'estat de fill, justificada per actes directes del presumpte pare o de la seva família.

Si hi ha hagut violació, estupre o rapte, s'estarà al que disposen les lleis penals.

ARTICLE 8.²⁶ El reconeixement d'un fill que no ha complert els 21 anys, pot ésser impugnat per ell durant quatre anys,²⁷ comptadors des del²⁸ dia que els compleixi.

Si mor abans de l'acció d'impugnació passa²⁹ als seus descendents, i als seus hereus, i els quatre anys són comptadors des³⁰ que mor.

ARTICLE 9.³¹ Si la paternitat ha estat declarada judicialment a instància del representant legal d'un menor d'edat, només³² pot ésser impugnada pel fill, o en el seu defecte, pels seus descendents, siguin o no hereus acollint-se³³ al benefici de la restitució «*in integrum*».

ARTICLE 10.³⁴ Les persones no compreses en els dos articles anteriors a les quals perjudiquin el reconeixement, o la declaració, els podran impugnar durant quatre anys comptadors des de³⁵ la inscripció al Registre que en tinguin notícia i, en tot cas, des de³⁶ la inscripció³⁷ al Registre.

ARTICLE 11.³⁸ Els efectes del reconeixement, o de la declaració envers la persona i els drets del fill, i del pare seran els que en cada escaiença estatueixin les lleis que la regulin. {fol. 3}

ARTICLE 12. L'estatuït en aquest capítol és aplicable al reconeixement i a la investigació de la maternitat, i, en aquest cas, el que disposa en³⁹ relació al pare, s'entendrà disposat en⁴⁰ relació a la mare, amb excepció⁴¹ del que disposa el paràgraf segon de l'article sisè, amb l'aditament que⁴² també serà forçosa la declaració de maternitat, quan es demostrï la realitat del part i la identitat del fill.

26. [ARTICLE 8] Impugnació del reconeixement (en el marge esquerre).

27. [quatre anys] quatre (supl.) (*ad sensum*).

28. [des del] desde el (corr.).

29. [passa] pasa (corr.).

30. [des] desde (corr.).

31. [Article 9] Impugnació de la declaració (en el marge esquerre).

32. [només] no més (corr.).

33. [acollint-se] acullint-se (corr.).

34. [ARTICLE 10] Impugnació per tercers (en el marge esquerre).

35. [des de] desde (corr.).

36. [des de] desde (corr.).

37. [la inscripció] l'inscripció (corr.).

38. [ARTICLE 11] Efectes (en el marge esquerre).

39. [en] amb (corr.).

40. [en] amb (corr.).

41. [excepció] escepció (corr.).

42. [que] de que (corr.).

II

Data: 26 de març de 1936

Esmenes —però, de fet, fou una ponència alternativa— presentades pel membre de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya Ramon Maria Roca i Sastre a la ponència elaborada pels membres Antoni Maria Borrell i Soler, Joan Martí i Miralles i Francesc de Paula Maspons i Anglasesell (vegeu *supra* el doc. núm. 1). Aquestes esmenes van ésser presentades a la Comissió Jurídica Assessora en la reunió del 26 de març de 1936.

Mecanoscrit original amb algunes esmenes —però d'escassa entitat— fetes amb ploma.

{fol. 1}

Esmenes del Sr. Roca i Sastre

DE LA FILIACIÓ

Capítol I

De la filiació intramatrimonial

...

Capítol II

De la filiació extramatrimonial

Disposició general

Art. 1. La filiació extramatrimonial pot ésser determinada per declaració judicial o reconeixement de la paternitat o maternitat.

Secció primera

De la declaració de paternitat i maternitat

Art. 2. La paternitat i la maternitat dels fills nascuts fora de matrimoni pot ésser declarada judicialment en virtut de qualsevol dels⁴³ mitjans de prova admesos per la llei. No obstant serà insuficient la confessió judicial dels pares presumptes o coneguts si no va acompanyada d'altres proves.

43. [dels] del (corr.).

Art. 3. Serà atribuïda la paternitat a l'home que durant tot o part del període legal de concepció del fill hagués viscut amb la mare d'aquest en notori concubinat.

Sense perjudici del que es disposa en l'article 7, aquesta atribució legal de paternitat únicament no procedirà quan es provi la impossibilitat física de l'home per a tenir accés amb la mare durant tot el període legal de concepció del fill.

Art. 4. Serà atribuïda la paternitat a l'home que en el període legal de concepció hagués cohabitat amb la mare del fill nascut fora de matrimoni.

Aquesta atribució legal de paternitat pot ésser desvirtuada per qualsevol fet o circumstància lliurement apreciada pels tribunals. {fol. 2}

Art. 5. Serà atribuïda la paternitat a l'home que en el període legal de concepció del fill hagués realitzat algun fet dels que el Codi⁴⁴ penal qualifica de delictes de violació, estuproament o rapte.

Art. 6. Serà atribuïda la paternitat a aquella persona respecte de la qual la que pretengui la declaració de filiació tingui la possessió constant de l'estat de fill nascut fora de matrimoni, sempre que sigui confirmada per actes directes del pare presumpte o de la seva família que demostrin el convenciment de la paternitat.

Serà aplicable a aquest cas el que es disposa en el paràgraf 2 de l'article 4.

Art. 7. En cap cas no podrà ésser declarada la paternitat:

1) Quan la declaració hauria de recaure en una persona unida amb la mare coneguda del fill per lligam de parentiu en grau no dispensable per a contreure matrimoni, fora del cas que fos el mateix fill major d'edat i no alienat mentalment qui reclamés personalment la declaració.

2) Quan la mare hagués estat casada en qualsevol moment del període legal de concepció, fora del cas que hagués prosperat la impugnació feta pel marit de la condició matrimonial del fill fundant-se en la impossibilitat física d'accés durant tot el període esmentat de concepció.

3) Quan en el període legal de concepció la mare hagués cohabitat amb altri o hagués portat vida llicenciosa.

Art. 8. Serà declarada judicialment la maternitat quan es provi la realitat del part i la identitat del fill.

Serà aplicable a la declaració de maternitat el que es disposa en l'article 6, i també el preceptuat en el nº 1 de l'article 7.

Art. 9. S'entén per període legal de concepció el corresponent als cent-vint primers dies sencers dels tres-cents que precediren el del dia del neixement.

Aquesta disposició només pot ésser invocada en el que afavoreixi al fill.

Art. 10. L'acció de declaració de paternitat i maternitat correspon únicament al fill.

Correspondrà excepcionalment a qualsevol dels descendents del fill quan aquest hagués mort sense exercitar-la essent menor d'edat o abans d'haver transcorregut els quatre anys següents a la majoria d'edat.

44. [Codi] Còdi (corr.).

Quan el fill hagués mort estant plantejada⁴⁵ judicialment l'acció, sense haver desistit d'ella,⁴⁶ únicament els seus descendents podran proseguir-la. {fol. 3}

Art. 11. Per l'exercici de l'acció, si els fills o descendents fossin menors o incapaços, les persones determinades per la llei supliran o complementaran la seva capacitat.

Art. 12. L'acció de declaració judicial de paternitat o maternitat serà dirigida contra el pare o la mare respectivament o contra tots dos junts essent possible pel qui d'aquests hagi mort contra els seus hereus.

Art. 13. L'acció de declaració de paternitat o maternitat subsistirà mentre visquin el fill i el pare o la mare.

Si el primerament mort fos el fill, i els seus descendents poguessin exercitar-la d'acord amb el disposat en el paràgraf 2 de l'art. 10, tindran que fer-ho abans que transcorrin els quatre anys següents a la majoria d'edat del fill d'haver aquest viscut, però sense que mai pugui excedir del termini de quatre anys. No obstant si per exercitar l'acció només restés als descendents un temps inferior a sis mesos podran aquests exercitar-la durant tot el temps que falti per a completar aquest últim termini.

Si el primerament mort fos el pare o la mare, el fill podrà exercitar l'acció respectiva per tot el temps que sigui menor i quatre anys més, essent d'aplicació als seus descendents el que es disposa en el paràgraf anterior.

Art. 14. En el cas del n° 2 de l'article 7, si hagués transcorregut el temps fixat en l'article anterior, l'acció podrà exercitar-se durant els dos anys següents des que la sentència donant lloc a la impugnació hagués quedat ferma.

Ço és igualment aplicable quan prosperi la impugnació del reconeixement per falta de veridicitat.

Art. 15. Quan la declaració judicial de paternitat s'hagués de fundar en el reconeixement formalitzat per la mare la veracitat d'aquest reconeixement serà comprovada a instància de part en el judici sobre la paternitat.

Art. 16. En els judicis sobre paternitat o maternitat serà sempre emplaçat el progenitor declarat judicialment o que ha formalitzat reconeixement.

Els interessats en la declaració reclamada podran intervenir en el judici en concepte de coadjuvants.

Art. 17. La declaració judicial de paternitat o maternitat instada pel representant legal d'un menor d'edat pot ésser impugnada per aquest mitjançant la «*in integrum restitutio*» durant els quatre anys següents a la seva majoria d'edat.

Els descendents del fill podran també impugnar-la en els casos⁴⁷ del {fol. 4} paràgraf 2 de l'art. 10 i dins el termini que assenyalava el paràgraf 2 de l'art. 13.

Art. 18. Les persones interessades en la declaració de paternitat o maternitat que no hagin estat emplaçades o no s'hagin personat en el judici podran impugnar aquella declaració judicial durant els quatre anys següents a la inscripció de la sentència en el Registre

45. [plantejada] planteixada (corr.).

46. [d'ella] de ella (corr.).

47. [casos] cassos (corr.).

Civil, excepte en el cas que la declaració s'hagués fundat en el que disposa l'article 6. En aquest cas, i quan hagin transcorregut els quatre anys esmentats, la inscripció de la declaració judicial afectarà a tercers.

Art. 19. La declaració judicial de paternitat o maternitat prevaldrà sobre el reconeixement deixant a aquest sense efecte en el que aquella el contradigui.

En aquest cas s'haurà de plantejar⁴⁸ i es substanciarà conjuntament, la declaració de paternitat o maternitat i la impugnació del reconeixement.

Secció segona

Del reconeixement de la paternitat i maternitat

Art. 20. Els fills nascuts fora de matrimoni poden ésser reconeguts pel pare i per la mare, conjuntament o per separat o per un sol d'ells.

Art. 21. No poden ésser reconeguts conjuntament pels dos pares els fills nascuts de persones lligades per parentiu en grau no dispensable per a contraure matrimoni. Quan ho sol·licitin⁴⁹ els dos pares solament serà admès el reconeixement efectuat per la mare.

Si el reconeixement s'hagués efectuat separatament pels dos pares prevaldrà el primerament atorgat; si fossin de la mateixa data el de la mare.

El disposat en aquest article no procedirà quan el fill major d'edat no alienat mentalment consenti la coexistència dels dos reconeixements.

Art. 22. Tampoc poden ésser reconeguts els fills que legalment tenen la condició de fills nascuts dins de matrimoni fora del cas que judicialment hagués estat desvirtuada aquesta condició en el supòsit previst en el nº 2 de l'article 7.

Art. 23. El reconeixement és un acte personalíssim que poden realitzar els pares púbers no alienats mentalment, sense perjudici del dret a utilitzar la «*in integrum restitutio*».

Art. 24. El fill premort pot ésser reconegut si deixa descendents.

El fill concebut pot ésser reconegut per la mare. {fol. 5}

Art. 25. El fill major d'edat no alienat mentalment no podrà ésser reconegut sense el seu consentiment. En tots els altres casos⁵⁰ el reconeixement haurà d'ésser aprovat pel Delegat de tuteles, fora del cas en que s'hagi formalitzat en l'acta de neixement o en testament.

Art. 26. El reconeixement es formalitzarà en l'acta de neixement, en testament, per compareixença davant l'encarregat del Registre Civil, en escriptura pública, o en altre document públic.

Art. 27. El reconeixement haurà d'ésser exprés, sense perjudici de que els actes que impliquin reconeixement tàcit siguin utilitzats com element de prova als efectes de la declaració judicial de paternitat o maternitat.

48. [plantejar] plantejar (corr.).

49. [sol·licitin] sollicitin (corr.).

50. [casos] cassos (corr.).

Art. 28. No obstant el disposat en l'article anterior el simple escrit indubitat del pare o de la mare, encara que solament sigui signat per ells, i en el qual es reconegui la paternitat o la maternitat tindrà el valor d'un reconeixement exprés i atribuirà acció per a compèllir al signant o als seus hereus a atorgar en forma l'acte de reconeixement.

Art. 29. (Copiar l'article 132 del C.c.).⁵¹

Art. 30. El reconeixement és irrevocable, encara que s'hagi fet en testament o en capítols.

Art. 31. Tota clàusula inserida en el reconeixement que limiti o codicioni⁵² els efectes d'aquest s'entendrà com no posada.

Art. 32. El reconeixement pot ésser impugnat pel fill o pel qui l'hagi atorgat o pels interessats en ell, pel defecte de consentiment viciat, falta de capacitat, incompliment de formalitats o per absència de veridicitat.

La capacitat dels menors o incapaços serà suplida o complementada per les persones assenyalades per la llei.

L'acció d'impugnació serà transmissible als hereus, fora dels fills reconeguts respecte dels quals passarà als seus descendents, en els casos⁵³ previstos en els paràgrafs⁵⁴ 2 i 3 de l'article 10.

Art. 33. L'acció per impugnar el reconeixement per causa de voluntat viciada o defecte de capacitat només pot ésser exercitada per l'afectat, i dins d'un any a comptar des que cessà la causa respectiva.

Quan es tracti d'un altre motiu, sempre que no sigui el de defecte de veridicitat, seran d'aplicació els terminis esmentats en els articles 17 i 18. No obstant durant la menor edat del fill reconegut o de la persona que ha atorgat el reconeixement els seus representants legals podran impugnar el reconeixement. {fol. 6}

Art. 34. Quan prosperi la impugnació del reconeixement per causa distinta de la falta de veracitat, l'acte de reconeixement produirà⁵⁵ els efectes prescrits en l'article 28.

Art. 35. L'acció d'impugnació del reconeixement per falta de veracitat està subjecta a la prescripció ordinària.

51. L'article 132 del Codi civil que calia copiar diu: «Art. 132. Cuando el padre o la madre hicieren el reconocimiento separadamente, no podrá revelar el nombre de la persona con quien hubiera tenido el hijo, ni expresar ninguna circunstancia por donde pueda ser reconocida. Los funcionarios públicos no autorizarán documento alguno en que se falte a este precepto. Si a pesar de esta prohibición lo hicieren, incurrirán en una multa de 125 a 500 pesetas, y además se tacharán de oficio las palabras que contengan aquella revelación» (*Código civil: Edición oficial reformada*, Madrid, Imprenta del Ministerio de Gracia y Justicia, 1889, p. 29).

52. [condicioni] condicio (corr.).

53. [casos] cassos (corr.).

54. [els paràgrafs] el paràgraf (corr.).

55. [produirà] surtirà (corr.).

III

Data: 9 de juliol de 1936

Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial, elaborat per la Secció Conjunta de la Comissió Jurídica Assessora de la Generalitat de Catalunya. És la síntesi resultant del debat entre la ponència presentada pels membres Antoni Maria Borrell i Soler, Joan Martí i Miralles i Francesc de Paula Maspons i Anglasell (vegeu *supra* el doc. núm. 1), i les esmenes presentades pel membre Ramon Maria Roca i Sastre (vegeu *supra* el doc. núm. 2). Tanmateix, una anàlisi comparativa dels preceptes demostra la prevalença de la —per dir-ho en termes més escaients a la manera en què es va desenvolupar el debat— ponència alternativa de Ramon Maria Roca i Sastre (vegeu *infra* el doc. núm. 4). La Comissió Jurídica Assessora va donar per acabada la revisió d'aquest Avantprojecte de llei en la reunió del 9 de juliol de 1936.

Mecanoscrit original.
{fol. 1}

AVANTPROJECTE DE LLEI SOBRE LA FILIACIÓ EXTRAMATRIMONIAL

elaborat per la secció especial conjunta de la «Comissió Jurídica Assessora» integrada pels senyors següents:

President:	Joan Maluquer i Viladot
Vocals ponents:	Antoni M. Borrell i Soler
— —	Joan Martí i Miralles
— —	Francesc Maspons i Anglasell
— —	Ramon M. Roca i Sastre
— —	Ramon d'Abadal i Calderó
— —	Rafael Closas i Cendra
— —	Ramon Coll i Rodés
— —	Pau Pont de Rubinat
— —	Josep M. Tries de Bes
— secretaris:	Josep Quero i Molares
— —	Santiago Gubern i Salisachs

Juliol del 1936

{fol. 2}

AVANTPROJECTE DE LLEI SOBRE LA FILIACIÓ EXTRAMATRIMONIAL

Disposició general

Article 1er. La filiació extra matrimonial pot ésser determinada per declaració judicial o reconeixement de la paternitat o maternitat.

Secció primera

De la declaració de paternitat i maternitat

Article 2ⁿ.⁵⁶ La paternitat i la maternitat dels fills nascuts fora de matrimoni pot ésser declarada judicialment en virtut de qualsevol dels mitjans de prova admesos per la llei. No obstant serà insuficient la confessió judicial, si no va acompanyada d'altres proves.

L'aplanament a la demanda s'equipararà a aquests efectes a la confessió judicial.

Article 3er.⁵⁷ Es presumirà la paternitat a l'home que durant tot o part del període legal de concepció del fill hagués viscut amb la mare d'aquest en notori concubinat.

Sense perjudici del que es disposa en l'article 7, aquesta atribució legal de paternitat únicament no procedirà quan es provi la impossibilitat física de l'home per a tenir accés a la mare durant tot el període legal de concepció del fill. {fol. 3}

Article 4.⁵⁸ Es presumirà la paternitat d'aquella persona respecte de la qual la que pretengui la declaració de filiació tingui la possessió constant de l'estat de fill nascut fora de matrimoni sempre que sigui confirmada per actes directes del pare presumpte o de la seva família que demostrin el convenciment de la paternitat.

Aquesta atribució legal de paternitat pot ésser desvirtuada per qualsevol fet o circumstància lliurement apreciada pels tribunals.

Article 5.⁵⁹ Es presumirà la paternitat a l'home que en el període legal de concepció del fill hagués realitzat algun fet qualificable de violació, estuprament o rapte i en aquest últim cas si va⁶⁰ acompanyada de cohabitació.

Article 6.⁶¹ No podrà ésser declarada la paternitat:

---

56. [Article 2n.] (Aprovat en la reunió del 2 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Roca i Santiago Gubern.)

57. [Article 3er.] (Aprovat en la reunió del 2 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Roca i Santiago Gubern.)

58. [Article 4] (Aprovat en la reunió del 2 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Roca i Santiago Gubern. En la discussió s'acordà refondre els art. 4 i 6 de la ponència de Roca.)

59. [Article 5] (Aprovat en la reunió del 2 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Roca i Santiago Gubern.)

60. [va] ca (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

61. [Article 6] (Aprovat en la reunió del 16 d'abril de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell,

1) Quan el presumpte pare estigui unit amb la mare coneguda del fill per lligam de parentiu en grau no dispensable per a contreure matrimoni, llevat que sigui el mateix fill major d'edat i no alienat qui reclami personalment la declaració.

2) Quan la mare hagués estat casada en qualsevol moment del període legal de concepció, fora del cas que s'hagués prèviament declarat per sentència ferma la condició no matrimonial del fill, fundant-se en la impossibilitat física d'accés durant tot el període esmentat de concepció.

3) Quan en el període legal de concepció la mare hagués cohabitat amb altri o hagués portat vida llicenciosa.

Article 7.⁶² Serà declarada judicialment la maternitat quan es provi la realitat del part i la identitat del fill.

Serà aplicable a la declaració de maternitat el disposat en l'article 4^{rt.} i també el preceptuat en el nº 1 de l'article 6.

Article 8.⁶³ S'entén per període legal de concepció el {fol. 4} corresponent als cent-vint primers dies, sencers, dels tres-cents que precediren el del naixement.

El termini màxim de 300 dies no perjudicarà el fill quan es provi una més llarga gestació.

Article 9.⁶⁴ L'acció⁶⁵ de declaració de paternitat i la de maternitat correspon al fill.

Correspondrà excepcionalment a qualsevol dels descendents del fill quan aquest hagués mort sense exercitar-la essent menor d'edat o abans d'haver transcorregut els quatre anys següents a la majoria d'edat.

Quan el fill hagués mort estant plantejada judicialment l'acció sense haver desistit d'ella, únicament els seus descendents la podran proseguir.

Per l'exercici de l'acció, si els fills o descendents fossin menors o incapaços,⁶⁶ les persones determinades per la llei supliran o complementaran la seva capacitat.

Article 10.⁶⁷ Les accions per a demanar la declaració judicial de paternitat o maternitat seran dirigides contra el pare o la mare respectivament o contra tots dos junts en els casos no prohibits per aquesta llei. Si algú d'ells hagués mort, l'acció es dirigirà contra els seus hereus.

Coll, Martí, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de la modificació de l'art. 7 de la ponència de Roca.)

62. [Article 7] (Aprovat en la reunió del 16 d'abril de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Martí, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 8 de la ponència de Roca.)

63. [Article 8] (Aprovat en la reunió del 16 d'abril de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Martí, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 9 de la ponència de Roca.)

64. [Article 9] (Aprovat en la reunió del 24 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Prové de la refosa dels art. 10 i 11 de la ponència de Roca.)

65. [Article 9. L'acció] L'acció (supl.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

66. [incapaços] incapassos (corr.).

67. [Article 10] (Aprovat en la reunió del 24 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Prové de l'art. 12 de la ponència de Roca.)

Article 11.⁶⁸ En els judicis sobre declaració de paternitat o maternitat serà sempre emplaçat el progenitor que ho hagi estat declarat judicialment o que hagi reconegut el fill. Els interessats en la declaració reclamada podran ésser part en el judici.

Article 12.⁶⁹ L'acció de declaració de paternitat o maternitat subsistirà mentre visquin el fill i el pare o la mare.

Si el primerament mort fos el fill, i els seus descendents poguessin exercitar-la d'acord amb el disposat en el paràgraf 2 de l'article 9 podran fer-ho abans que transcorrin els quatre anys⁷⁰ següents a la majoria d'edat del fill, {fol. 5} d'haver⁷¹ aquest viscut, però sense que mai pugui excedir del termini de quatre anys. No obstant, si per exercitar l'acció només restés als descendents un temps inferior a sis mesos podran aquests exercitar-la durant tot el temps que falti per a completar aquest últim termini.

Si el primerament mort fos el pare o la mare, el fill podrà exercitar l'acció respectiva per tot el temps que sigui menor i quatre anys més, essent d'aplicació als seus descendents el que es disposa en el paràgraf anterior.

Article 13.⁷² En el cas del nº 2 de l'article 6 si hagués transcorregut el temps fixat en l'article anterior, l'acció podrà exercitar-se durant els dos anys següents des que la sentència donant lloc a la impugnació hagués quedat ferma.

Ço és igualment aplicable quan prosperi la impugnació del reconeixement per falta de veracitat.

Article 14.⁷³ Quan la declaració judicial de paternitat s'hagués de fundar en el reconeixement formalitzat per la mare la veracitat d'aquest reconeixement serà comprovada a instància de part en el judici sobre la paternitat.

Article 15.⁷⁴ La declaració judicial de paternitat o maternitat instada pel representant legal d'un menor d'edat pot ésser impugnada per aquest mitjançant la «*in integrum restitutio*», durant els quatre anys següents a la seva majoria d'edat.

Els descendents del fill podran també impugnar-la en els casos del paràgraf 2 de l'article 9 i dins del termini que assenyalava el paràgraf 2 de l'article 12.

Article 16.⁷⁵ Les persones a que fa referència el paràgraf segon de l'article 11 que

68. [Article 11] (Aprovat en la reunió del 7 de maig de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Closas, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Prové de l'art. 13 de la ponència de Roca.)

69. [Article 12] (Aprovat en la reunió del 14 de maig de 1936, a la qual assistiren Martí, Borrell, Closas, Coll, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 12 de la ponència de Roca.)

70. [anys] anys anys (del.).

71. [d'haver] d'ahver (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

72. [Article 13] (Aprovat en la reunió del 14 de maig de 1936, a la qual assistiren Martí, Borrell, Closas, Coll, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 13 de la ponència de Roca.)

73. [Article 14] (Aprovat en la reunió del 14 de maig de 1936, a la qual assistiren Martí, Borrell, Closas, Coll, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 14 de la ponència de Roca.)

74. [Article 15] (Aprovat en la reunió del 14 de maig de 1936, a la qual assistiren Martí, Borrell, Closas, Coll, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 15 de la ponència de Roca.)

75. [Article 16] (Discutit en la reunió del 4 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Es va acordar que el secretari tècnic, Santiago Gubern,

no s'hagin personat en el judici, podran impugnar la declaració judicial de paternitat o maternitat excepte en el cas que s'hagués fonamentat en el que {fol. 6} és disposat en l'article 4.

Els que hagin estat part en el plet podran notificar personalment la sentència als interessats, en qual cas aquests tindran un termini⁷⁶ de noranta dies per a impugnar-la judicialment.

Les persones que no hagin estat notificades en la forma dita, podran impugnar judicialment la sentència durant els quatre anys següents a la seva inscripció en el Registre Civil. Quan la declaració s'hagués fundat en el preceptuat en l'article 4 i quan hagin transcorregut els noranta dies o en el seu cas els quatre anys esmentats, la inscripció de la declaració judicial afectarà a tothom.

Article 17.⁷⁷ La demanda de declaració de paternitat o maternitat i la d'impugnació del reconeixement anterior que s'hi oposi, s'hauran de plantejar i substanciar⁷⁸ conjuntament.

Article 18.⁷⁹ S'entén per persona interessada, la que en el moment de quedar ferma la

---

havia de fer-ne la redacció tenint en compte el que s'havia dit. En la redacció feta per Gubern, hi diu (afegim entre clàudators les esmenes manuscrites amb ploma que hi ha): «Art. 16. Les persones interessades en la declaració de paternitat o maternitat que no hagin estat emplaçades o [interessades ... emplaçades o: de que parla el paràgraf] [que: supl. ego] no s'hagin personat en el judici, podran impugnar aquella declaració judicial, excepte en el cas que la declaració s'hagués fonamentat en el que és disposat en l'article 4. Els que hagin estat part en el plet podran notificar personalment la sentència als interessats, en qual cas aquests tindran un termini [termini: plaç, corr. ego] de 60 [seixanta] dies per a impugnar-la [judicialment]. Les persones interessades que no hagin estat notificades en la forma dita, podran impugnar la sentència durant els quatre anys següents a la seva inscripció en el Registre Civil. Quan la declaració s'hagués fundat en el preceptuat en l'article 4 i quan hagin transcorregut els 60 dies o en el seu cas els 4 anys esmentats, la inscripció de la declaració judicial afectarà a tercers [tercers: a tothom]. S'entén per persones interessades les [persones interessades les: persona interessada la] que en el moment de quedar ferma la sentència, serien cridades [serien cridades: seria cridada] per la llei en cas de successió intestada o podrien [podrien: podria] pretendre drets de caràcter legitimari en la successió del fill o del pare o mare». Prové de l'art. 18 de la ponència de Roca. En la reunió del 12 de juny de 1936 s'aprovà la redacció feta per Gubern, però, a diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

76. [termini] plaç (corr.).

77. [Article 17] (Discutit en la reunió del 4 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Es va acordar que el secretari tècnic, Santiago Gubern, havia de fer-ne la redacció tenint en compte el que s'havia discutit. En la redacció feta per Gubern, hi diu [afegim entre clàudators les esmenes manuscrites amb ploma que hi ha]: «Art. 17. La [La: La demanda de] declaració de paternitat o maternitat i la [la: la d']impugnació del reconeixement anterior que s'hi oposi, s'hauran de plantejar i substanciar [plantejar i substanciar: plantejar i sustanciar, corr. ego] conjuntament». Prové de l'art. 19 de la ponència de Roca. En la reunió del 12 de juny de 1936 s'aprovà la redacció feta per Gubern, però, a diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

78. [substanciar] sustanciar (corr.).

79. [Article 18] (Aprovat en la reunió del 12 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

sentència, seria cridada per heretament o per la llei en cas de successió intestada o podria pretendre drets de caràcter legitimari en la successió del fill o del pare o mare.

Secció segona

Del reconeixement de la paternitat o maternitat

Article 19.⁸⁰ Els fills nascuts fora de matrimoni poden ésser reconeguts pel pare i per la mare, conjuntament o per separat o per un sol d'ells.

Article 20.⁸¹ No poden ésser reconeguts conjuntament pels dos pares els fills nascuts de persones lligades per parentiu en grau no dispensable per a contreure matrimoni.

Quan ho sol·licitin els dos pares solament serà admès el reconeixement efectuat per la mare. Si el reconeixement {fol. 7} s'hagués efectuat separatament pels dos pares prevaldrà el primerament atorgat. Si fossin de la mateixa data el de la mare.

El disposat en aquest article no procedirà quan el fill⁸² major d'edat no alienat mentalment, consenti la coexistència dels dos reconeixements.

Article 21.⁸³ Tampoc poden ésser reconeguts els que legalment tenen la condició de fills nascuts dins de matrimoni fora del cas que judicialment hagués estat desvirtuada aquesta condició en el supòsit previst en el nº 2 de l'article 6.

Article 22.⁸⁴ El reconeixement és un acte personalíssim que poden realitzar els pares púbers no alienats mentalment, sense perjudici del dret a utilitzar la «*in integrum restitutio*».

Article 23.⁸⁵ El fill premort pot ésser reconegut si deixa descendents.

El fill concebut pot ésser reconegut per la mare o pels pares conjuntament salvat l'estatuït en l'article 19.

Article 24.⁸⁶ El fill major d'edat no alienat mentalment no podrà ésser reconegut sense

---

80. [Article 19] (Aprovat en la reunió del 12 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

81. [Article 20] (Aprovat en la reunió del 12 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

82. [fill] fill fill (del.).

83. [Article 21] (Aprovat en la reunió del 12 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

84. [Article 22] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

85. [Article 23] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

86. [Article 24] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer,

el seu consentiment. En tots els altres casos el reconeixement haurà d'ésser aprovat pel Delegat de tuteles, fora del cas en que s'hagi formalitzat en l'acta de naixement.

Article 25.⁸⁷ El reconeixement es formalitzarà en l'acta de naixement, en testament, per compareixença davant el funcionari encarregat del Registre Civil o en escritura pública.

Article 26.⁸⁸ El reconeixement haurà d'ésser exprés.

Article 27.⁸⁹ No obstant el disposat en l'article anterior, el simple escrit indubitat del pare o de la mare, encara que solament sigui signat per ells, i en el qual es reconegui la paternitat o la maternitat tindrà el valor d'un reconeixement exprés, i atribuirà acció per a compèllir al signant o als seus hereus a atorgar en forma l'acte de reconeixement.

Article 28.⁹⁰ En el cas de reconeixement pel pare o mare no es podrà expressar en el document respectiu el nom ni cap circumstància reveladora de l'altre progenitor. Altrament, i sens perjudici de les correccions disciplinàries en que incorri l'autoritat o funcionari autoritzant, seran esborrades⁹¹ d'ofici les paraules que expressin aquell nom o circumstàncies.

Article 29.⁹² El reconeixement és sempre revocable encara que s'hagi fet en testament.

Article 30.⁹³ Tota clàusula⁹⁴ inserida en el reconeixement que limiti o condicioni el seus efectes es tindrà com no posada.

Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

87. [Article 25] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

88. [Article 26] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

89. [Article 27] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

90. [Article 28] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven.)

91. [seran esborrades] esborrades (supl.).

92. [Article 29] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven.)

93. [Article 30] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven.)

94. [clàusula] clausóla (corr.).

Article 31.⁹⁵ El reconeixement⁹⁶ pot ésser impugnat:

1er. Pel⁹⁷ pare o mare que⁹⁸ atorgà el reconeixement si ho feu sense capacitat o amb consentiment viciat.⁹⁹

2ⁿ. Pel fill reconegut o per altra¹⁰⁰ persona interessada, si la impugnació es funda en no ésser¹⁰¹ certa la filiació.

La capacitat dels menors o incapaços¹⁰² serà completada o complementada per les persones assenyalades per¹⁰³ la Llei.

L'acció d'impugnació serà transmissible als hereus, fora de la¹⁰⁴ que correspongui als fills reconeguts, que passarà als seus descendents, en els casos previstos en els paràgrafs segon i tercer de l'article 9.

95. [Article 31] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven. Tanmateix, aquest article 31 fou discutit i aprovat —incloent-hi el text— en la reunió del 30 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Giron, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern.)

96. [reconeixement] coneixement (corr.).

97. [Pel] El (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

98. [que] que que (del.).

99. [viciat] viciat (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

100. [altra] altre (corr.).

101. [en no ésser] no ésser (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

102. [o incapaços] o incapaços. (Però en la redacció aprovada en l'acta de la reunió, hi diu: «i la dels subjectes a tutela».)

103. [completada ... assenyalades per] completada o complementada per les persones assenyalades per. (Però en la redacció aprovada en l'acta de la reunió, hi diu: «complementada o suplerta per les persones que determina».)

104. [fora de la] fora de la. (Però en la redacció aprovada en l'acta de la reunió, hi diu: «excepte la».)

Article 32.¹⁰⁵ L'acció per a impugnar el reconeixement per causa de voluntat¹⁰⁶ viciada o defecte de capacitat només pot ésser exercitada¹⁰⁷ per l'afectat, dins d'un any a comptar des de que va cessar¹⁰⁸ la causa respectiva.

En el cas primer de l'article anterior l'acció per a impugnar el reconeixement, durarà un any a comptar des de que cessà la causa respectiva.

En el cas segon del mateix article l'acció d'impug- {fol. 9} nació pot ésser exercida dintre els quatre anys següents a la inscripció del reconeixement de la filiació a no ésser que¹⁰⁹ el reconeixement fós notificat personalment¹¹⁰ als interessats, en qual cas aquests tindran noranta dies per a formalitzar la inscripció.¹¹¹

Una¹¹² vegada transcorreguts els quatre anys o en el seu cas els¹¹³ noranta dies des de la inscripció¹¹⁴ o reconeixement afectarà a tothom.

105. [Article 32] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven. Tanmateix, la discussió d'aquest article 32 tingué lloc en la reunió del 30 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Girons, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern, però la seva aprovació es deixà per a més endavant. El text fou aprovat en la reunió del 6 de juliol de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Martí, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern, amb la redacció següent: «Article 32. En el cas primer de l'article anterior l'acció per impugnar el reconeixement durarà un any a comptar des de que cessà la causa respectiva. En el cas segon del mateix article l'acció d'impugnació pot ésser exercida dintre dels quatre anys següents a la inscripció del reconeixement de la filiació, o bé de descobriment [descobriment (corr.)] de manca de certesa en el reconeixement. En cap cas no serà impugnabl el reconeixement per manca de certesa una vegada transcorreguts deu anys des de la data del reconeixement. Resta no obstant salvat el disposat en l'article 14». Les diferències de redacció entre l'acta i el mecanoscrit definitiu s'han d'atribuir a la nova redacció que s'acordà en la reunió del 9 de juliol de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Coll, Maspons, Roca i Santiago Gubern.)

106. [voluntat] voluntad (corr.).

107. [exercitada] ejercitada (corr.).]

108. [cessà] cessar (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

109. [ésser que] ésser (supl.).

110. [Personalment] peesonalment (corr.).

111. [la inscripció] l'inscripció (corr.).

112. [Una] Un (corr.).

113. [els] el (corr.).

114. [la inscripció] l'inscripció (corr.).

IV

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
{fol. 1} Esmenes del Sr. Roca i Sastre DE LA FILIACIÓ Capítol I De la filiació intramatrimonial ... Capítol II De la filiació extramatrimonial Disposició general	{fol. 2} AVANTPROJECTE DE LLEI SOBRE LA FILIACIÓ EXTRAMATRIMO- NIAL Disposició general
Art. 1. La filiació extramatrimonial pot ésser determinada per declaració judicial o reconeixement de la paternitat o maternitat.	Article 1 ^{er} . La filiació extra matrimonial pot ésser determinada per declaració judicial o reconeixement de la paternitat o maternitat.
Secció primera De la declaració de paternitat i maternitat	Secció Primera De la declaració de paternitat i maternitat
Art. 2. La paternitat i la maternitat dels fills nascuts fora de matrimoni pot ésser declarada judicialment en virtut de qualsevol dels ¹¹⁵ mitjans de prova admesos per la llei. No obstant serà insuficient la confessió judicial dels pares presumptes o coneguts si no va acompanyada d'altres proves.	Article 2 ⁿ . ¹¹⁶ La paternitat i la maternitat dels fills nascuts fora de matrimoni pot ésser declarada judicialment en virtut de qualsevol dels mitjans de prova admesos per la llei. No obstant serà insuficient la confessió judicial, si no va acompanyada d'altres proves. L'aplanament a la demanda s'equipararà a aquests efectes a la confessió judicial.

115. [dels] del (corr.).

116. [Article 2n.] (Aprovat en la reunió del 2 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Roca i Santiago Gubern.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 3. Serà atribuïda la paternitat a l'home que durant tot o part del període legal de concepció del fill hagués viscut amb la mare d'aquest en notori concubinat. Sense perjudici del que es disposa en l'article 7, aquesta atribució legal de paternitat únicament no procedirà quan es provi la impossibilitat física de l'home per a tenir accés a la mare durant tot el període legal de concepció del fill.	Article 3 ^{er} . ¹¹⁷ Es presumirà la paternitat a l'home que durant tot o part del període legal de concepció del fill hagués viscut amb la mare d'aquest en notori concubinat. Sense perjudici del que es disposa en l'article 7, aquesta atribució legal de paternitat únicament no procedirà quan es provi la impossibilitat física de l'home per a tenir accés amb la mare durant tot el període legal de concepció del fill. {fol. 3}
Art. 4. Serà atribuïda la paternitat a l'home que en el període legal de concepció hagués cohabitat amb la mare del fill nascut fora de matrimoni. Aquesta atribució legal de paternitat pot ésser desvirtuada per qualsevol fet o circumstància lliurement apreciada pels tribunals. {fol. 2}	El primer paràgraf no té correspondència. El segon paràgraf correspon al segon paràgraf de l'article 4 de l'Avantprojecte de llei.
El primer paràgraf correspon al primer paràgraf de l'art. 6 de les «Esmenes del Sr. Roca i Sastre». El segon paràgraf correspon al segon paràgraf de l'art. 4 de les «Esmenes del Sr. Roca i Sastre».	Article 4. ¹¹⁸ Es presumirà la paternitat a aquella persona respecte de la qual la que pretengui la declaració de filiació o tingui la possessió constant de l'estat de fill nascut fora de matrimoni sempre que sigui confirmada per actes directes del pare presumpte o de la seva família que demostrin el convenciment de la paternitat. Aquesta atribució legal de paternitat pot ésser desvirtuada per qualsevol fet o circumstància lliurement apreciada pels tribunals.

117. [Article 3er.] (Aprovat en la reunió del 2 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Roca i Santiago Gubern.)

118. [Article 4] (Aprovat en la reunió del 2 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Roca i Santiago Gubern. En la discussió s'acordà refondre els art. 4 i 6 de la ponència de Roca.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 5. Serà atribuïda la paternitat a l'home que en el període legal de concepció del fill hagués realitzat algun fet dels que el Codi ¹¹⁹ penal qualifica de delictes de violació, estuprament o rapte.	Article 5. ¹²⁰ Es presumirà la paternitat a l'home que en el període legal de concepció del fill hagués realitzat algun fet qualificable de violació, estuprament o rapte i en aquest últim cas si va ¹²¹ acompanyada de cohabitació.
Art. 6. Serà atribuïda la paternitat a aquella persona respecte de la qual la que pretengui la declaració de filiació tingui la possessió constant de l'estat de fill nascut fora de matrimoni, sempre que sigui confirmada per actes directes del pare presumpte o de la seva família que demostrin el convenciment de la paternitat. Serà aplicable a aquest cas el que es disposa en el paràgraf 2 de l'article 4.	El primer paràgraf correspon al primer paràgraf de l'article 4 de «l'Avantprojecte de llei». El segon paràgraf no té correspondència.

119. [Codi] Còdi (corr.).

120. [Article 5] (Aprovat en la reunió del 2 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Roca i Santiago Gubern.)

121. [va] ca (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 7. En cap cas no podrà ésser declarada la paternitat: 1) Quan la declaració hauria de recaure en una persona unida amb la mare coneguda del fill per lligam de parentiu en grau no dispensable per a contreure matrimoni, fora del cas que fos el mateix fill major d'edat i no alienat mentalment qui reclami personalment la declaració. 2) Quan la mare hagués estat casada en qualsevol moment del període legal de concepció, fora del cas que hagués prosperat la impugnació feta pel marit de la condició matrimonial del fill fundant-se en la impossibilitat física d'accés durant tot el període esmentat de concepció. 3) Quan en el període legal de concepció la mare hagués cohabitat amb altri o hagués portat vida llicenciosa.	Article 6.¹²² No podrà ésser declarada la paternitat: 1) Quan el presumpte pare estigui unit amb la mare coneguda del fill per lligam de parentiu en grau no dispensable per a contreure matrimoni, llevat que sigui el mateix fill major d'edat i no alienat qui reclami personalment la declaració. 2) Quan la mare hagués estat casada en qualsevol moment del període legal de concepció, fora del cas que s'hagués prèviament declarat per sentència ferma la condició no matrimonial del fill, fundant-se en la impossibilitat física d'accés durant tot el període esmentat de concepció. 3) Quan en el període legal de concepció la mare hagués cohabitat amb altri o hagués portat vida llicenciosa.
Art. 8. Serà declarada judicialment la maternitat quan es provi la realitat del part i la identitat del fill. Serà aplicable a la declaració de maternitat el que es disposa en l'article 6, i també el preceptuat en el n° 1 de l'article 7.	Article 7.¹²³ Serà declarada judicialment la maternitat quan es provi la realitat del part i la identitat del fill. Serà aplicable a la declaració de maternitat el disposat en l'article 4^a i també el preceptuat en el n° 1 de l'article 6.

122. [Article 6] (Aprovat en la reunió del 16 d'abril de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Martí, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de la modificació de l'art. 7 de la ponència de Roca.)

123. [Article 7] (Aprovat en la reunió del 16 d'abril de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Martí, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 8 de la ponència de Roca.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 9. S'entén per període legal de concepció el corresponent als cent-vint primers dies sencers dels tres-cents que precediren el del dia del naixement. Aquesta disposició només pot ésser invocada en el que afavoreixi al fill.	Article 8. ¹²⁴ S'entén per període legal de concepció el {fol. 4} corresponent als cent-vint primers dies, sencers, dels tres-cents que precediren el del naixement. El termini màxim de 300 dies no perjudicarà el fill quan es provi una més llarga gestació.
Art. 10. L'acció de declaració de paternitat i maternitat correspon únicament al fill. Correspondrà excepcionalment a qualsevol dels descendents del fill quan aquest hagués mort sense exercitar-la essent menor d'edat o abans d'haver transcorregut els quatre anys següents a la majoria d'edat. Quan el fill hagués mort estant plantejada ¹²⁵ judicialment l'acció, sense haver desistit d'ella, ¹²⁶ únicament els seus descendents podran proseguir-la. {fol. 3} Art. 11. Per l'exercici de l'acció, si els fills o descendents fossin menors o incapaços, les persones determinades per la llei supliran o complementaran la seva capacitat.	Article 9. ¹²⁷ L'acció ¹²⁸ de declaració de paternitat i la de maternitat correspon al fill. Correspondrà excepcionalment a qualsevol dels descendents del fill quan aquest hagués mort sense exercitar-la essent menor d'edat o abans d'haver transcorregut els quatre anys següents a la majoria d'edat. Quan el fill hagués mort estant plantejada judicialment l'acció sense haver desistit d'ella, únicament els seus descendents la podran proseguir. Per l'exercici de l'acció, si els fills o descendents fossin menors o incapaços, ¹²⁹ les persones determinades per la llei supliran o complementaran la seva capacitat.

124. [Article 8] (Aprovat en la reunió del 16 d'abril de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Martí, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 9 de la ponència de Roca.)

125. [plantejada] planteixada (corr.).

126. [d'ella] de ella (corr.).

127. [Article 9] (Aprovat en la reunió del 24 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Prové de la refosa dels art. 10 i 11 de la ponència de Roca.)

128. [Article 9. L'acció] L'acció (supl.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

129. [incapaços] incapassos (corr.).

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 12. L'acció de declaració judicial de paternitat o maternitat serà dirigida contra el pare o la mare respectivament o contra tots dos junts essent possible pel qui d'aquests hagi mort contra els seus hereus.	Article 10. ¹³⁰ Les accions per a demanar la declaració judicial de paternitat o maternitat seran dirigides contra el pare o la mare respectivament o contra tots dos junts en els casos no prohibits per aquesta llei. Si algú d'ells hagués mort, l'acció es dirigirà contra els seus hereus.
Correspon a l'art. 16 de les «Esmenes del Sr. Roca i Sastre».	Article 11. ¹³¹ En els judicis sobre declaració de paternitat o maternitat serà sempre emplaçat el progenitor que ho hagi estat declarat judicialment o que hagi reconegut el fill. Els interessats en la declaració reclamada podran ésser part en el judici.

130. [Article 10] (Aprovat en la reunió del 24 d'abril de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Prové de l'art. 12 de la ponència de Roca.)

131. [Article 11] (Aprovat en la reunió del 7 de maig de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Closas, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Prové de l'art. 13 de la ponència de Roca.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 13. L'acció de declaració de paternitat o maternitat subsistirà mentre visquin el fill i el pare o la mare. Si el primerament mort fos el fill, i els seus descendents poguessin exercitar-la d'acord amb el disposat en el paràgraf 2 de l'art. 10, tindran que fer-ho abans que transcorrin els quatre anys següents a la majoria d'edat del fill d'haver aquest viscut, però sense que mai pugui excedir del termini de quatre anys. No obstant si per exercitar l'acció només restés als descendents un temps inferior a sis mesos podran aquests exercitar-la durant tot el temps que falti per a completar aquest últim termini. Si el primerament mort fos el pare o la mare, el fill podrà exercitar l'acció respectiva per tot el temps que sigui menor i quatre anys més, essent d'aplicació als seus descendents el que es disposa en el paràgraf anterior.	Article 12.¹³² L'acció de declaració de paternitat o maternitat subsistirà mentre visquin el fill i el pare o la mare. Si el primerament mort fos el fill, i els seus descendents poguessin exercitar-la d'acord amb el disposat en el paràgraf 2 de l'article 9 podran fer-ho abans que transcorrin els quatre anys¹³³ següents a la majoria d'edat del fill, {fol. 5} d'haver¹³⁴ aquest viscut, però sense que mai pugui excedir del termini de quatre anys. No obstant, si per exercitar l'acció només restés als descendents un temps inferior a sis mesos podran aquests exercitar-la durant tot el temps que falti per a completar aquest últim termini. Si el primerament mort fos el pare o la mare, el fill podrà exercitar l'acció respectiva per tot el temps que sigui menor i quatre anys més, essent d'aplicació als seus descendents el que es disposa en el paràgraf anterior.
Art. 14. En el cas del nº 2 de l'article 7, si hagués transcorregut el temps fixat en l'article anterior, l'acció podrà exercitar-se durant els dos anys següents des que la sentència donant lloc a la impugnació hagués quedat ferma. Ço és igualment aplicable quan prosperi la impugnació del reconeixement per falta de veridicitat.	Article 13.¹³⁵ En el cas del nº 2 de l'article 6 si hagués transcorregut el temps fixat en l'article anterior, l'acció podrà exercitar-se durant els dos anys següents des que la sentència donant lloc a la impugnació hagués quedat ferma. Ço és igualment aplicable quan prosperi la impugnació del reconeixement per falta de veracitat.

132. [Article 12] (Aprovat en la reunió del 14 de maig de 1936, a la qual assistiren Martí, Borrell, Closas, Coll, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 12 de la ponència de Roca.)

133. [anys] anys anys (del.).

134. [d'haver] d'ahver (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

135. [Article 13] (Aprovat en la reunió del 14 de maig de 1936, a la qual assistiren Martí, Borrell, Closas, Coll, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 13 de la ponència de Roca.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 15. Quan la declaració judicial de paternitat s'hagués de fundar en el reconeixement formalitzat per la mare la veracitat d'aquest reconeixement serà comprovada a instància de part en el judici sobre la paternitat.	Article 14. ¹³⁶ Quan la declaració judicial de paternitat s'hagués de fundar en el reconeixement formalitzat per la mare la veracitat d'aquest reconeixement serà comprovada a instància de part en el judici sobre la paternitat.
Art. 16. En els judicis sobre paternitat o maternitat serà sempre emplaçat el progenitor declarat judicialment o que ha formalitzat reconeixement. Els interessats en la declaració reclamada podran intervenir en el judici en concepte de coadjuvants.	Correspon a l'article 11 de «l'Avantprojecte de llei».
Art. 17. La declaració judicial de paternitat o maternitat instada pel representant legal d'un menor d'edat pot ésser impugnada per aquest mitjançant la « <i>in integrum restitutio</i> » durant els quatre anys següents a la seva majoria d'edat. Els descendents del fill podran també impugnar-la en els casos ¹³⁷ del {fol. 4} paràgraf 2 de l'art. 10 i dins el termini que assenyala el paràgraf 2 de l'art. 13.	Article 15. ¹³⁸ La declaració judicial de paternitat o maternitat instada pel representant legal d'un menor d'edat pot ésser impugnada per aquest mitjançant la « <i>in integrum restitutio</i> », durant els quatre anys següents a la seva majoria d'edat. Els descendents del fill podran també impugnar-la en els casos del paràgraf 2 de l'article 9 i dins del termini que assenyala el paràgraf 2 de l'article 12.

136. [Article 14] (Aprovat en la reunió del 14 de maig de 1936, a la qual assistiren Martí, Borrell, Closas, Coll, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 14 de la ponència de Roca.)

137. [casos] cassos (corr.).

138. [Article 15] (Aprovat en la reunió del 14 de maig de 1936, a la qual assistiren Martí, Borrell, Closas, Coll, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. Prové de l'art. 15 de la ponència de Roca.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 18. Les persones interessades en la declaració de paternitat o maternitat que no hagin estat emplaçades o no s'hagin personat en el judici podran impugnar aquella declaració judicial durant els quatre anys següents a la inscripció de la sentència en el Registre Civil, excepte en el cas que la declaració s'hagués fundat en el que disposa l'article 6. En aquest cas, i quan hagin transcorregut els quatre anys esmentats, la inscripció de la declaració judicial afectarà a tercers.	Article 16. ¹³⁹ Les persones a que fa referència el paràgraf segon de l'article 11 que no s'hagin personat en el judici, podran impugnar la declaració judicial de paternitat o maternitat excepte en el cas que s'hagués fonamentat en el que {fol. 6} és disposat en l'article 4. Els que hagin estat part en el plet podran notificar personalment la sentència als interessats, en qual cas aquests tindran un termini ¹⁴⁰ de noranta dies per a impugnar-la judicialment. Les persones que no hagin estat notificades en la forma dita, podran impugnar judicialment la sentència durant els quatre anys següents a la seva inscripció en el Registre Civil. Quan la declaració s'hagués fundat en el preceptuat en l'article 4 i quan hagin transcorregut els noranta dies o en el seu cas els quatre anys esmentats, la inscripció de la declaració judicial afectarà a tothom.

139. [Article 16] (Discutit en la reunió del 4 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Es va acordar que el secretari tècnic, Santiago Gubern, havia de fer-ne la redacció tenint en compte el que s'havia dit. En la redacció feta per Gubern, hi diu [afegim entre clàudators les esmenes manuscrites amb ploma que hi ha]: «Art. 16. Les persones interessades en la declaració de paternitat o maternitat que no hagin estat emplaçades o [interessades ... emplaçades o: de que parla el paràgraf] [que: supl. ego] no s'hagin personat en el judici, podran impugnar aquella declaració judicial, excepte en el cas que la declaració s'hagués fonamentat en el que és disposat en l'article 4. Els que hagin estat part en el plet podran notificar personalment la sentència als interessats, en qual cas aquests tindran un termini [termini: plaç, corr. ego] de 60 [seixanta] dies per a impugnar-la [judicialment]. Les persones interessades que no hagin estat notificades en la forma dita, podran impugnar la sentència durant els quatre anys següents a la seva inscripció en el Registre Civil. Quan la declaració s'hagués fundat en el preceptuat en l'article 4 i quan hagin transcorregut els 60 dies o en el seu cas els 4 anys esmentats, la inscripció de la declaració judicial afectarà a tercers [tercers: a tothom]. S'entén per persones interessades les [persones interessades les: persona interessada la] que en el moment de quedar ferma la sentència, serien cridades [serien cridades: seria cridada] per la llei en cas de successió intestada o podrien [podrien: podria] pretendre drets de caràcter legitimari en la successió del fill o del pare o mare». Prové de l'art. 18 de la ponència de Roca. En la reunió del 12 de juny de 1936 s'aprovà la redacció feta per Gubern, però, a diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

140. [termini] plaç (corr.).

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 19. La declaració judicial de paternitat o maternitat prevaldrà sobre el reconeixement deixant a aquest sense efecte en el que aquella el contradigui. En aquest cas s'haurà de plantejar ¹⁴¹ i es substanciarà conjuntament, la declaració de paternitat o maternitat i la impugnació del reconeixement.	Article 17. ¹⁴² La demanda de declaració de paternitat o maternitat i la d'impugnació del reconeixement anterior que s'hi oposi, s'hauran de plantejar i substanciar ¹⁴³ conjuntament.
Sense correspondència	Article 18. ¹⁴⁴ S'entén per persona interessada, la que en el moment de quedar ferma la sentència, seria cridada per heretament o por la llei en cas de successió intestada o podria pretendre drets de caràcter legitimari en la successió del fill o del pare o mare.
Secció segona Del reconeixement de la paternitat i maternitat	Secció segona Del reconeixement de la paternitat o maternitat
Art. 20. Els fills nascuts fora de matrimoni poden ésser reconeguts pel pare i per la mare, conjuntament o per separat o per un sol d'ells.	Article 19. ¹⁴⁵ Els fills nascuts fora de matrimoni poden ésser reconeguts pel pare i per la mare, conjuntament o per separat o per un sol d'ells.

141. [plantejar] planteixar (corr.).

142. [Article 17] (Discutit en la reunió del 4 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Maspons, Roca i Santiago Gubern. Es va acordar que el secretari tècnic, Santiago Gubern, havia de fer-ne la redacció tenint en compte el que s'havia discutit. En la redacció feta per Gubern, hi diu [afegim entre clàudators les esmenes manuscrites amb ploma que hi ha]: «Art. 17. La [La: La demanda de] declaració de paternitat o maternitat i la [la: la d']impugnació del reconeixement anterior que s'hi oposi, s'hauran de plantejar i substanciar [plantejar i substanciar: planteixar i sustanciar, corr. ego] conjuntament». Prové de l'art. 19 de la ponència de Roca. En la reunió del 12 de juny de 1936 s'aprovà la redacció feta per Gubern, però, a diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

143. [substanciar] sustanciar (corr.).

144. [Article 18] (Aprovat en la reunió del 12 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

145. [Article 19] (Aprovat en la reunió del 12 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 21. No poden ésser reconeguts conjuntament pels dos pares els fills nascuts de persones lligades per parentiu en grau no dispensable per a contraure matrimoni. Quan ho sol·licitin ¹⁴⁶ els dos pares solament serà admès el reconeixement efectuat per la mare. Si el reconeixement s'hagués efectuat separatament pels dos pares prevaldrà el primerament atorgat; si fossin de la mateixa data el de la mare. El disposat en aquest article no procedirà quan el fill major d'edat no alienat mentalment consenti la coexistència dels dos reconeixements.	Article 20. ¹⁴⁷ No poden ésser reconeguts conjuntament pels dos pares els fills nascuts de persones lligades per parentiu en grau no dispensable per a contreure matrimoni. Quan ho sol·licitin els dos pares solament serà admès el reconeixement efectuat per la mare. Si el reconeixement {fol. 7} s'hagués efectuat separatament pels dos pares prevaldrà el primerament atorgat. Si fossin de la mateixa data el de la mare. El disposat en aquest article no procedirà quan el fill ¹⁴⁸ major d'edat no alienat mentalment, consenti la coexistència dels dos reconeixements.
Art. 22. Tampoc poden ésser reconeguts els fills que legalment tenen la condició de fills nascuts dins de matrimoni fora del cas que judicialment hagués estat desvirtuada aquesta condició en el supòsit previst en el nº 2 de l'article 7.	Article 21. ¹⁴⁹ Tampoc poden ésser reconeguts els que legalment tenen la condició de fills nascuts dins de matrimoni fora del cas que judicialment hagués estat desvirtuada aquesta condició en el supòsit previst en el nº 2 de l'article 6.
Art. 23. El reconeixement és un acte personalíssim que poden realitzar els pares púbers no alienats mentalment, sense perjudici del dret a utilitzar la « <i>in integrum restitutio</i> ».	Article 22. ¹⁵⁰ El reconeixement és un acte personalíssim que poden realitzar els pares púbers no alienats mentalment, sense perjudici del dret a utilitzar la « <i>in integrum restitutio</i> ».

146. [sol·licitin] sollicitin (corr.).

147. [Article 20] (Aprovat en la reunió del 12 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

148. [fill] fill fill (del.).

149. [Article 21] (Aprovat en la reunió del 12 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Font, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

150. [Article 22] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 24. El fill premort pot ésser reconegut si deixa descendents. El fill concebut pot ésser reconegut per la mare. {fol. 5}	Article 23. ¹⁵¹ El fill premort pot ésser reconegut si deixa descendents. El fill concebut pot ésser reconegut per la mare o pels pares conjuntament salvat l'estatuït en l'article 19.
Art. 25. El fill major d'edat no alienat mentalment no podrà ésser reconegut sense el seu consentiment. En tots els altres casos ¹⁵² el reconeixement haurà d'ésser aprovat pel Delegat de tuteles, fora del cas en que s'hagi formalitzat en l'acta de neixement o en testament.	Article 24. ¹⁵³ El fill major d'edat no alienat mentalment no podrà ésser reconegut sense el seu consentiment. En tots els altres casos el reconeixement haurà d'ésser aprovat pel Delegat de tuteles, fora del cas en que s'hagi formalitzat en l'acta de naixement.
Art. 26. El reconeixement es formalitzarà en l'acta de neixement, en testament, per compareixença davant l'encarregat del Registre Civil, en escriptura pública, o en altre document públic.	Article 25. ¹⁵⁴ El reconeixement es formalitzarà en l'acta de naixement, en testament, per compareixença davant el funcionari encarregat del Registre Civil o en escriptura pública.
Art. 27. El reconeixement haurà d'ésser exprés, sense perjudici de que els actes que impliquin reconeixement tàcit siguin utilitzats com element de prova als efectes de la declaració judicial de paternitat o maternitat.	Article 26. ¹⁵⁵ El reconeixement haurà d'ésser exprés.

151. [Article 23] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

152. [casos] cassos (corr.).

153. [Article 24] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

154. [Article 25] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

155. [Article 26] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 28. No obstant el disposat en l'article anterior el simple escrit indubitat del pare o de la mare, encara que solament sigui signat per ells, i en el qual es reconegui la paternitat o la maternitat tindrà el valor d'un reconeixement exprés i atribuirà acció per a compel·lir al signant o als seus hereus a atorgar en forma l'acte de reconeixement.	Article 27. ¹⁵⁶ No obstant el disposat en l'article anterior, el simple escrit indubitat del pare o de la mare, encara que solament sigui signat per ells, i en el qual es reconegui la paternitat o la maternitat tindrà el valor d'un reconeixement exprés, i atribuirà acció per a compel·lir al signant o als seus hereus a atorgar en forma l'acte de reconeixement.
Art. 29. (Copiar l'article 132 del CC). ¹⁵⁷	Article 28. ¹⁵⁸ En el cas de reconeixement pel pare o mare no es podrà expressar en el document respectiu el nom ni cap circumstància reveladora de l'altre progenitor. Altrament, i sens perjudici de les correccions disciplinàries en que incorri l'autoritat o funcionari autoritzant, seran esborrades ¹⁵⁹ d'ofici les paraules que expressin aquell nom o circumstàncies.

156. [Article 27] (Aprovat en la reunió del 18 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Font, Maspons, Roca i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text.)

157. [L'article 132 del Codi civil que calia copiar diu: «Art. 132. Cuando el padre o la madre hiciera el reconocimiento separadamente, no podrá revelar el nombre de la persona con quien hubiera tenido el hijo, ni expresar ninguna circunstancia por donde pueda ser reconocida. Los funcionarios públicos no autorizarán documento alguno en que se falte a este precepto. Si a pesar de esta prohibición lo hicieren, incurrirán en una multa de 125 a 500 pesetas, y además se tacharán de oficio las palabras que contengan aquella revelación» (*Código civil: Edición oficial reformada*, Madrid, Imprenta del Ministerio de Gracia y Justicia, 1889, p. 29).

158. [Article 28] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven.)

159. [, seran esborrades] esborrades (supl.).

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 30. El reconeixement és irrevocable, encara que s'hagi fet en testament o en capítols.	Article 29. ¹⁶⁰ El reconeixement és sempre revocable encara que s'hagi fet en testament.
Art. 31. Tota clàusula inserida en el reconeixement que limiti o codicioni ¹⁶¹ els efectes d'aquest s'entendrà com no posada.	Article 30. ¹⁶² Tota clàusula ¹⁶³ inserida en el reconeixement que limiti o condicioni el seus efectes es tindrà com no posada.

160. [Article 29] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven.)

161. [condicioni] condicio (corr.).

162. [Article 30] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven.)

163. [clàusula] clausóla (corr.).

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 32. El reconeixement pot ésser impugnat pel fill o pel qui l'hagi atorgat o pels interessats en ell, pel defecte de consentiment viciat, falta de capacitat, incompliment de formalitats o per absència de veridicitat. La capacitat dels menors o incapaços serà suplida o complementada per les persones assenyalades per la llei. L'acció d'impugnació serà transmissible als hereus, fora dels fills reconeguts respecte dels quals passarà als seus descendents, en els casos¹⁶⁴ previstos en els paràgrafs¹⁶⁵ 2 i 3 de l'article 10.	Article 31.¹⁶⁶ El reconeixement¹⁶⁷ pot ésser impugnat: 1er. Pel¹⁶⁸ pare o mare que¹⁶⁹ atorgà el reconeixement si ho feu sense capacitat o amb consentiment viciat.¹⁷⁰ 2^a. Pel fill reconegut o per altra¹⁷¹ persona interessada, si la impugnació es funda en no ésser¹⁷² certa la filiació. La capacitat dels menors o incapaços¹⁷³ serà completada o complementada per les persones assenyalades per¹⁷⁴ la Llei. L'acció d'impugnació serà transmissible als hereus, fora de la¹⁷⁵ que correspongui als fills reconeguts, que passarà als seus descendents, en els casos previstos en els paràgrafs segon i tercer de l'article 9.

164. [casos] cassos (corr.).

165. [els paràgrafs] el paràgraf (corr.).

166. [Article 31] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven. Tanmateix, aquest article 31 fou discutit i aprovat —incloent-hi el text— en la reunió del 30 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Giron, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern.)

167. [reconeixement] coneixement (corr.).

168. [Pel] El (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

169. [que] que que (del.).

170. [viciat] viciat (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

171. [altra] altre (corr.).

172. [en no ésser] no ésser (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

173. o incapaços] o incapaços. (Però en la redacció aprovada en l'acta de la reunió, hi diu: «i la dels subjecte[s a tutela]).

174. [completada ... assenyalades per] completada o complementada per les persones assenyalades per. (Però en la redacció aprovada en l'acta de la reunió, hi diu: «complementada o suplerta per les persones que determina».)

175. [fora de la] fora de la. (Però en la redacció aprovada en l'acta de la reunió, hi diu: «excepte la».)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 33. L'acció per impugnar el reconeixement per causa de voluntat viciada o defecte de capacitat només pot ésser exercitada per l'afectat, i dins d'un any a comptar des que cessà la causa respectiva. Quan es tracti d'un altre motiu, sempre que no sigui el de defecte de veridicitat, seran d'aplicació els terminis esmentats en els articles 17 i 18. No obstant durant la menor edat del fill reconegut o de la persona que ha atorgat el reconeixement els seus representants legals podran impugnar el reconeixement. {fol. 6}	Article 32.¹⁷⁶ L'acció per a impugnar el reconeixement per causa de voluntat¹⁷⁷ viciada o defecte de capacitat només pot ésser exercitada¹⁷⁸ per l'afectat, dins d'un any a comptar des de que va cessar¹⁷⁹ la causa respectiva. En el cas primer de l'article anterior l'acció per a impugnar el reconeixement, durarà un any a comptar des de que cessà la causa respectiva. En el cas segon del mateix article l'acció d'impug- {fol. 9} nació pot ésser exercida dintre els quatre anys següents a la inscripció del reconeixement de la filiació a no ésser que¹⁸⁰ el reconeixement fós notificat personalment¹⁸¹ als interessats, en qual cas aquests tindran noranta dies per a formalitzar la inscripció.¹⁸² Una¹⁸³ vegada transcorreguts els quatre anys o en el seu cas els¹⁸⁴ noranta dies des de la inscripció¹⁸⁵ o reconeixement afectarà a tothom.

176. [Article 32] (Aprovat en la reunió del 22 de juny de 1936, a la qual assistiren Abadal, Borrell, Coll, Font, Martí, Maspons, Roca, Tries, Quero i Santiago Gubern. A diferència d'altres vegades, en l'acta no hi consta el text, ja que —s'hi diu— s'aprovaren conjuntament els articles que quedaven. Tanmateix, la discussió d'aquest article 32 tingué lloc en la reunió del 30 de juny de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Borrell, Coll, Giron, Martí, Maspons, Roca i Santiago Gubern, però la seva aprovació es deixà per a més endavant. El text fou aprovat en la reunió del 6 de juliol de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Abadal, Borrell, Coll, Martí, Maspons, Roca, Tries i Santiago Gubern, amb la redacció següent: «Article 32. En el cas primer de l'article anterior l'acció per impugnar el reconeixement durarà un any a comptar des de que cessà la causa respectiva. En el cas segon del mateix article l'acció d'impugnació pot ésser exercida dintre dels quatre anys següents a la inscripció del reconeixement de la filiació, o bé de descobriment [descubrimet, corr.] de manca de certesa en el reconeixement. En cap cas no serà impugnable el reconeixement per manca de certesa una vegada transcorreguts deu anys des de la data del reconeixement. Resta no obstant salvat el disposat en l'article 14». Les diferències de redacció entre l'acta i el mecanoscrit definitiu s'han d'atribuir a la nova redacció que s'acordà en la reunió del 9 de juliol de 1936, a la qual assistiren Maluquer, Coll, Maspons, Roca i Santiago Gubern.)

<i>Anàlisi comparativa per establir la procedència dels articles de l'Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial</i>	
Esmenes del Sr. Roca i Sastre (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 2)	Avantprojecte de llei sobre la filiació extramatrimonial (vegeu <i>supra</i> el doc. núm. 3)
Art. 34. Quan prosperi la impugnació del reconeixement per causa distinta de la falta de veracitat, l'acte de reconeixement produirà ¹⁸⁶ els efectes prescrits en l'article 28.	Sense correspondència
Art. 35. L'acció d'impugnació del reconeixement per falta de veracitat està subjecta a la prescripció ordinària.	Sense correspondència

177. [voluntat] voluntad (corr.).

178. [exercitada] ejercitada (corr.).

179. [cessà] cessar (corr.) (segons la redacció aprovada en l'acta de la reunió).

180. [ésser que] ésser (supl.).

181. [Personalment] peesonalment (corr.).

182. [la inscripció] l'inscripció (corr.).

183. [Una] Un (corr.).

184. [els] el (corr.).

185. [la inscripció] l'inscripció (corr.).

186. [produirà] surtirà (corr.).